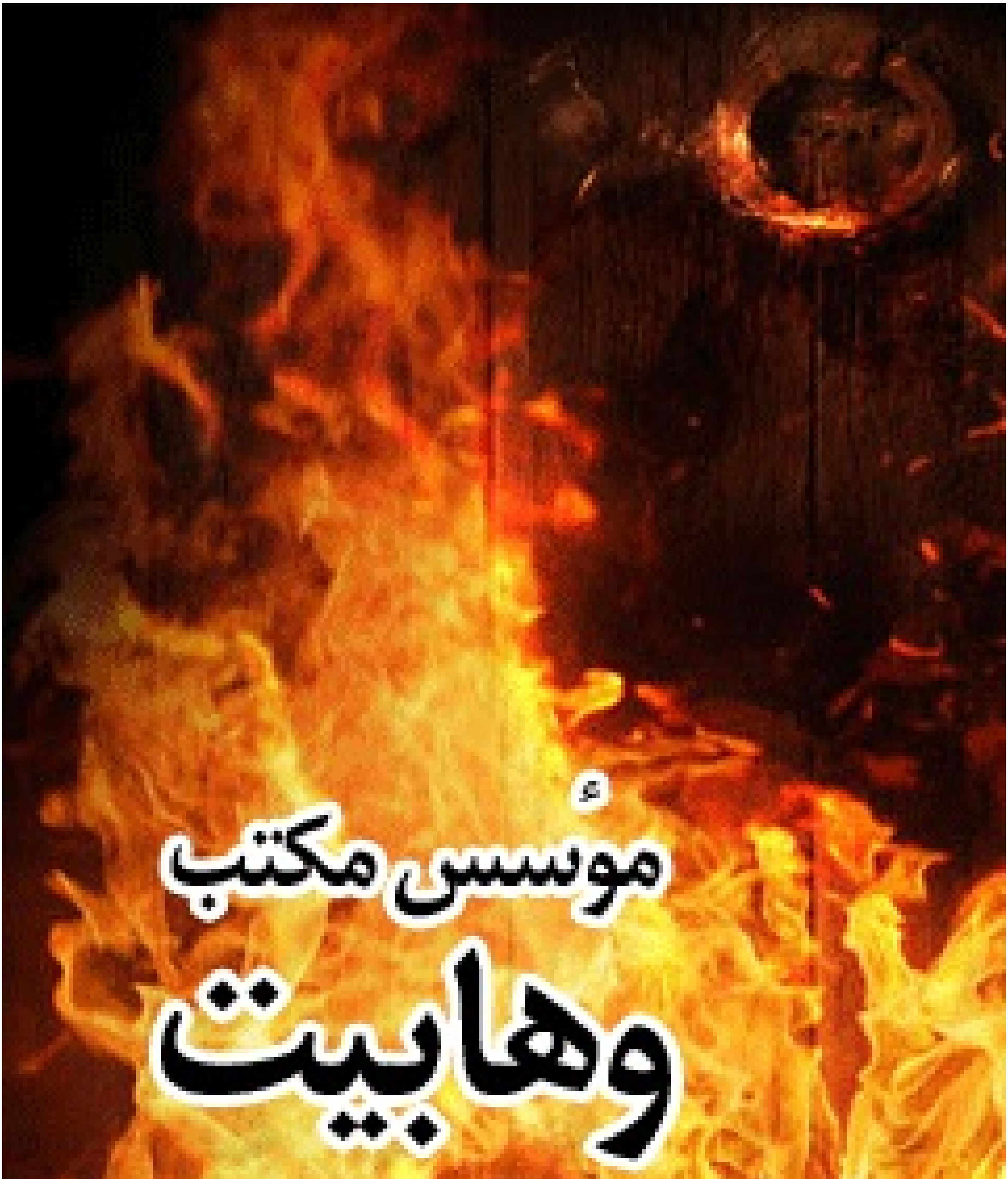

مؤسس مکتب
وهابیت

بسم الله الرحمن الرحیم

موسس مکتب وهابیت

نویسنده:

جمعی از نویسندگان

ناشر چاپی:

نشریه درسهایی از مکتب اسلام

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مؤسس مکتب وهابیت

مشخصات کتاب

مولف:مکتب اسلام – سال ۲۸ – شماره ۷

مقدمه

علاوه بر مطالب گذشته در شماره پیش، آغاز حکومت آل سعود در گوشه ای از حجاز را اجمالاً دانستیم و اینک از قول مورخان وابسته نیز به گونه ای اشاره کوتاهی می شود: «آل سعود» طبق نوشته «حافظ وهبه» [۱] از قبیله «عنزه» یا «عنیزه» هستند که پیش از شیخ «محمد بن عبدالوهاب» در «رعبه» امارت (کوچکی) تشکیل دادند ولی در سایر مناطق نجد اثر و شان و مقامی نداشتند از آن روز تا به امروز مدتی حدود ۲۴۳ سال در آنجا و سپس با غارت و خونریزی شدید به امارت دیگر و قبائل نجد، حکومت آن ناحیه و سپس سلطنت حجاز و نجد را حدود ۴۸ سال در دست این خاندان است. آل سعود از قبیله «عنزه» یا «عنیزه» و از عشیره «مقرن» که از دیر زمان در نجد و حوالی آن احساء و قطیف سکونت کرده اند [۲] (و داستان مقرن یا «ماك رن» نیز گفته شد). دائره المعارف اسلامی حکومت آل سعود در درعیه و ریاض را به سه دوره [صفحه ۳۱] تقسیم کرده است: ۱- از آغاز تاسیس تا حمله نیروهای مصر در سال ۱۸۲۰ میلادی یعنی حدود سال ۱۲۴۰ هجری در این دوره، شهرك درعیه مرکز حکومت آنها بود. ۲- از زمانی که با کوشش ترکی و فیصل امیرزادگان سعودی، حکومت از دست رفته را باز گرفتند تا حمله «ابن رشید» فرمانروای حائل از سال ۱۹۰۲ – ۱۸۲۰ میلادی در این دوره ی مرکز حکومت شهر ریاض بود. ۳- از سال ۱۹۰۲ به بعد ابن سعود شهرك ریاض را از آل رشید باز گرفت [۳] . از آن به بعد حکومت سعودی به سرعت

توسعه یافت و این توسعه چنانکه خواهیم دید، در سایه همکاری با محمد بن عبدالوهاب، و یا بهتر بگوئیم با حمایت بیگانگان و استعمارگران صورت گرفت. «حافظ وهبه» می گوید: سال ۱۱۷۸ سخت ترین سالها بر «محمد بن سعود» بود چون «عمر بن خالد» حاکم احساء و «سید حسن بن هبه الله» حاکم نجران با یکدیگر هم قسم شده بودند که به درعیه حمله کنند و این بدعت جدید دینی و دعوت نو... را نابود سازند [۴] (مباحث این درگیری ها و جنایات آل سعود را به شماره های بعد موکول می کنیم). نخستین ملاقات «محمد بن آل سعود» با «محمد بن عبدالوهاب» در سال ۱۱۱۵) و صحیح تر ۱۱۵۰ هجری) رخ داد که او حاکم شهرک درعیه بود که فقط ۳ کیلومتر مساحت داشت. [۵] . پس از ملاقات محمد بن عبدالوهاب با محمد بن سعود در درعیه ۱۱۵۰ هجری که ابن سعود امیر گوشه ای از نجد بود، و توافقهائی پنهانی بین آنها صورت گرفت مبارزات و یورش ها شروع شد که با اکثر امارت کوچک و روسای قبائل آن [صفحه ۳۲] نواحی درگیر شدند، که متأسفانه اکثرا هم با پیروزی «محمد بن سعود» همراه بود و این خود زمینه ای شد برای تسلط او بر جزیرهالعرب و شهرهای مکه و مدینه. اکنون که دانستیم آل سعود از کجاست و با توجه به اینکه یهودیان بنی قینقاع و بنی نضیر از مدینه به نواحی شمال و برخی به اذرعات شام تبعید شدند [۶] داستان جد شریک آل سعود و بنیانگذار مکتب وهابیت هم شنیدنی است و ما آن را از گوشه و کنار تاریخ نقل می کنیم و قضاوت را به خوانندگان آگاه و بصیر وا می گذاریم. [۷] .

شولمان قیرقوزی

در ترکیه گروهی از یهودیان زندگی می کردند که بنام یهود «دوغه» معروف بودند اینان که با سابقه یهودیت به اسلام گرویدند و به ظاهر مسلمان شدند تا شاید در حکومت عثمانی آنجا نفوذ کنند و شاید هم، اسلام را به صورتی دیگر ملکوک و مشوه سازند او به چیزی که در یهودیت نتوانست برسد، در عوض کردن جلد، پوشیدن، لباس اسلام به دست آورد و شاید هم علاوه بر هدف مادی، و مهم تر تخریب و تحریف دین و یا هم هر دو بود، و الله اعلم. زیرا همانند داستان پولیس مقدس که می گویند: یهودی الاصل بود و برای تحریف مسیحیت و آمیخته ساختن آن با بت پرستی و تثلیث در عمق محتوی دین حضرت مسیح، جای داد و آنهم با نفوذ عجیب و به عنوان پولیس مقدس و رهبر مسیحیت. «شولمانز در شهر» بورساء به کسب و تجارت هندوانه و خربزه اشتغال داشت به «شولمان قرقوزی» معروف بود. «قرقوز» ظاهرا همان «قرپوز» ترکی یا هندوانه باشد در هر صورت ارتباط «بطیخ بقول عرب های تاجر البطیخ یا قرقوز [صفحه ۳۳] در شهر بورسا بنام شولمان قرقوزی شهرت یافت وی از این شغل و زحماتش راضی نبود و شاید هم این شغل برای اهداف او مناسب نبوده است. به همین جهت او به قول برخی به تجارت دین و دین فروشی همانند برخی دیگر از هم کیشان خود، متمایل می شود و تصمیم می گیرد، در سلک علمای دین بیاید و رسما عالم دین شود تا نفوذ و مقامی یابد ولی اینکار در آن شهر امکان نداشت به همین جهت وی همراه همسرش از بورسا هجرت می کند و به

دمشق می رود ولی نه به عنوان تـاجر خربزه و هنـدوانه و هر تجـارت معمولی دیگر، بلکه به صورت عـالم و روحانی با ریش و لبـاس علمـای دین. ضـمنا بایـد توجه داشت که یهودیـان معمولا از اسـتعداد ذاتی برخوردارنـد و در نفوذ در دیگران و نفاق و رنـگ عوض کردن و خود را به هر شـکل و قیـافه ای درآوردن، یـد طولا‌نی دارنـد و حتی زحمت و نبوغ لازم را در فراگیری اصـطلاحات علمی و دینی دارنـد در هـدفشان کوشا و زرنگ هسـتند. آری او نه به عنوان تاجر خربزه و هندوانه بلکه به عنوان تاجر دین و دین فروشـی و جازدن خود به عنوان یک عالم و روحانی مذهبی وارد دمشق می شود. ولی مردم سوریه خیلی زود از نیـات شوم و باطل او آگاه شدنـد، او را دسـتگیر و پس از بسـتن دست و پا و تنبه و کتک شدیـد، او پس از ده روز موفق به فرار می گردد. در آنجا نیز چنین ماهیتی به خود می گیرد ولی اهل مصـر نیز او را طرد می کنند و سـپس از مصر به حجاز سفر می کند و در مکه سـکونت می گزیند. آنجا نیز خود را در لباس عالم دین جا می زند و مسائل تازه ای را مطرح می کند او را که شناختند و از مکه طرد می کنند که متاسفانه وارد مدینه می شود. خوشبختانه در مدینه نیز طرفندها و نیرنگ های او کشف می گردد و از مـدینه نیز اخراج می گردد. این جریانـات تمامـا از مـدت کمتر از چهار سال تجاوز نمی کنـد، اتفاق می افتـد و گوئی مسائل مطرح شده از طرف او از یکسو، خود عاملی بود برای لو رفتن او و اخراج

او از دیگر سو، ارتباط علماء و افرادیکه با سوابق چنین شیادی آشنائی داشتند افکار مردم شهر را به ویژه علماء را درباره او مشوش ساخته و سوابق او را بر ملاء می ساختند. [صفحه ۳۴] بیشتر این حوادث در کتابهای تاریخی و نوشته های عصری موجود است منتهی اکثر بدون اشاره به ماهیت و هویت نژادی و قومی و مذهبی شیخ سلیمان و حتی بعنوان یک عالم مذهبی و گاهی تنها به اخراج او و آوارگی او توجه داشتند و در ماهیت اخلال گری و بدعت های او و اینکه وی یهودی خانه بدوشی است که در لباس مذهب آمده است، توجه نکرده اند. با اخراجش از مدینه او رهسپار نجد می گردد و در آنجا کاملا ماهیت و سوابق خود را مکتوم می دارد و حتی کاری که او را لو بدهد انجام نمی دهد و سپس در شهر «عینیه» در نجد اقامت می کند و آنجا را در میدان فعالیت خود قرار میدهد و خود را به عنوان سلاله ای از قبیله ربیعه [۸] جا می زد و ادعا می کند که از قبیله ربیعه می باشد، منتها در کودکی پدرش به مغرب عربی (در مراکش فعلی «سفر می کند و وی در آنجا متولد می شود و هم اکنون به قبیله خود بازگشته است و او که خود را در آنجا جا زده بود و حتی نامه های عربی بر خود و فرزندانش نهاده و فرزندش را عبدالوهاب بن سلیمان نام می گذارد و او نیز فرزندانی پدید می آورد که یکی آنها بنام «محمد بن عبدالوهاب» مشهور می شود و محمد در سال ۱۱۱۱ هجری به دنیا می آید و در سال ۱۲۰۰ یا ۱۲۰۶هجری می میرد. [۹] . و

این چنان محمد به شیوه جدش و پدرش رفتار می کند و راه سلیمان یا «شولمان قرقوزی» را دنبال می کند و محمد خیلی زود چهره اش را نشان می دهد و از نجد طرد می گردد محمد پس از طرد از نجد، به عراق می رود. در آنجا نیز شناخته شده و از عراق اخراج می گردد و نیز به مصر سفر می کند پس از اخراج از مصر هم وارد شام می شود و پس از مدتی در شام مجبور به خروج از آنجا می شود، و سپس به محل نخست باز می گردد و وارد عینیه می گردد و در آنجا با حاکم عینیه در آن زمان که عثمان بن معمر تصادم و برخورد می کند و دستگیر می شود. [۱۰].

پاورقی

[۱] تاریخ آل سعود و کتاب آل سعود من این الی این حافظ وهبه از مورخان مشهوری است که به نفع آل سعود و برای زدودن اتهامات از آنها قلم می زند.

[۲] ص ۲۹۳ - ۲۹۴ - ۵ وهابیان.

[۳] دائره المعارف اسلامی ج ۱ ص ۱۹۱ ترجمه عربی.

[۴] درعیه امارت کوچکی در صحرای عظیم شبه جزیره بود امر عینیه آل معمر و امیر نجران آل هزال و در شمال جزیره امارت آل علی و در قصیم آل جحیلان بودند ص ۱۳۷ کتاب هذه هی الوهابیه.

[۵] حافظ وهبه در کتاب جزیره العرب فی القرن العشرین بنقل از کتاب وهابیان صفحه ۲۹۳.

[۶] به تاریخ زندگانی پیامبر (ص) سیره ابن هشام و سیره حلبی و مروج الذهب و مغازی واقدی مراجعه شود.

[۷] ظاهر تاریخ ۱۱۵۰ درست باشد که برخی آن را ۱۱۱۵ نوشته اند... و آل سعود از یهود بنی قینقاع ص ۴۳۷ تاریخ آل سعود.

[۸] ربیعه و مصر از قبائل مشهور حجاز و نجد می باشند.

[۹] احمد بن زینی

دحلان و فتنه الوهابیه ص ۴. [

[۱۰] به کتابهای تاریخ آل سعود «آل سعود من این الی این هاکذا رایت الوهابیه مراجعه شود.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِی الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹